

Minister er gaaet videre, end jeg kan anse for rigtigt, saaledes som Sagen nu ligger for, og hvor den høitærede Minister ogsaa har forladt det Standpunkt, hvorpaa han stillede sig ved 2den Behandling. Dengang udtalte nemlig den ærede Minister, at han kun kunde anse det for rigtigt at træffe saadanne Bestemmelser, der udfyldte enkelte Huller, som der maatte siges at være i den nuværende Fæstelovgivning, hvorimod han ikke kunde være med til Bestemmelser, der gik ud paa at forandre Fæstevæsenet i dets Grundvæsen, i dets Karakter. Nu forekommer det mig imidlertid som sagt, at § 6 allerede er noget tvivlsom. Hvad der efter min Opfattelse allerede gjælder med Hensyn til § 6, kommer imidlertid fortrinsvis til Anvendelse med Hensyn til flere af de Paragrafer, der ligge for under det Affnit, som vi idag særligt have til Forhandling, og til hvilket jeg derfor har ønsket at knytte mine Bemærkninger, saameget mere som de egentlig nærmest gjælde Sagen i dens Almindelighed. Naar man nemlig vil spørge om, hvad der er det Karakteristiske i vor nuværende Fæstelovgivning, maa det vel, kortelig udtalt, siges at være dette, at en vis Del af Jorderne er undergivet et særegent Baand, saaledes at Eieren er forpligtet til at overlade den i Brug til Andre paa en vis Maade. Der er truffet forskjellige Lovbestemmelser, der gaa ud paa at sikke Landbrugerne Besiddelsen og Nyttens af denne Jord, der er givet forskjellige Bestemmelser, der gaa ud paa at værne om den Brugsret, der skal overdrages dem; men Fæstelovgivningen fører ikke til at paalægge Eieren nogen Forpligtelse, med Hensyn til hvem han vil overdrage Jorden til, og ikke heller medfører den nogen Indskrænkning i hans Ret til at sælge Jorden, forsaavidt som han maatte ønske det. Det er endelig noget Giendommeligt hidtil ved Fæstebrugsforholdet, at det er bestemt til at være paa Fæsterens og hans Enkes Livstid, men heller ikke længere. Naar man nu imidlertid ser hen til de Forslag, der foreligger under §§ 7, 8, 9 og 10, saa tror jeg ikke, det kan negtes, at der ved disse Paragrafer gjøres meget indgribende Forandringer i, hvad der maa siges at henhøre

til det Væsentlige i det nuværende Fæsteforhold, og forsaavidt den høitærede Minister for en Del har tiltraadt disse Paragrafer og for en Del har foreslaaet andre Paragrafer at træde istedetfor, saa negter jeg ikke, at det forekommer mig, at den høitærede Minister har forladt det Standpunkt, hvorpaa han stillede sig ved 2den Behandling. Det har glædet mig at høre det udtalt af den ærede Indenrigsminister i forrige Møde, at der i Regjeringen dog havde været forskjellige Meninger om Lovforslagets § 7. Det forekommer nemlig mig, at det er utvivlsomt, at saaledes som denne Paragraf nu foreligger, tiltraadt af Ministeren, maa den siges at være ligefrem retskrænkende. Jeg skal ikke negte, at jeg anser Bestemmelsen i § 7, endog indskrænket til de tilkommende Fæsteres Enker, for at være af en høist tvivlsom Betsaffenhed, forsaavidt den gaar ud paa, at Enkerne uden Hensyn til Barigheden af det Ægteffab, hvorefter de ere blevne Enker, skulle have Ret til at beholde Fæftet, uagtet de giste sig igjen. Men hvad der forekommer mig at være aabenbart, det er, at man krænker bestaaende Retsforhold, naar man giver de nuværende Fæsteres Enker Ret til, trods Indholdet af de afsluttede Fæstekontrakter, at blive hensiddende i Fæftet, uagtet der indtræder Omstændigheder, nemlig Enkens Giftermaal, som efter de nuværende Retsregler vilde medføre Fortabelse af Fæstet. Man vil ved § 7, som den foreligger, give en Bestemmelse, som ligefrem er i Strid med de i Henhold til den bestaaende Lovgivning indgaaede Retsforhold. Som sagt, det glæder mig at høre, at der i Regjeringen har været delte Meninger i alt Fald om dette Punkt. Jeg bemærkede iøvrigt, at bortset fra dette Paragrafens Forhold til de nu bestaaende Fæstekontraktforhold, nærer jeg stor Tvivl med Hensyn til Reglen i § 7. Jeg vil bede de Herrer at sammenholde denne Paragraf med § 7 i Loven af 19de Februar 1861, der forsaavidt er noget Tilsvarende til den her omtalte Regel. Ogsaa i Loven af 19de Februar 1861 havde man for Die at værne om Enkerne; man gav Enkerne en Ret til at faa Afkægt, men, vel at mærke, man betingede denne Ret for Enken af, at Enken var Fæste-